

Obuchovi

250 595

188

Povereníctvo vnútra VII.odbor.

Bratislava 26.septembra 1947.

Prísne tajné.

Zpráva o predbežnom stave
prípade č.2.

Zaistením Rudolfa Komandéru a Františka Nádašského, vysokoškolača, zamestnanca Povereníctva informácií a ich vyšetrovaním sa prišlo na veľmi závažné a dôležité okolnosti, ktoré celý prípad číslo 2 postavily čo do dôležitosti na Prvé miesto.

Tak ich výpovedi potvrdily úplne zpravodajské poznatky tunajšieho úradu a boli hlavným podkladom pri ďalšom vyšetrovaní. Osoby nimi udané ako exponenti Ďurčanského činnosti na Slovensku boli zaistené a podrobené vyšetrovaniu. Už na počiatku vyšetrovania bolo zrejmé, že ide o prípad veľký resp. o odhalenie ústredia SAVu na území ČSR.

Dľa terajšieho stavu vyšetrovania javí sa situácia nasledovne:

Na Osídlovacom úrade pre Slovensko v Bratislave existovali dve skupiny ilegálnych pracovníkov pod vedením Dr. Dobrovodského a Dr. Rajca, tieto dve skupiny udržiavali spojenie s Ottom Obuchom, ktorý bol hlavným spolupracovníkom na Slovensku pre Ďurčanského. Otto Obuch mal svoju pozíciu usnadnenú, keďže sedel v kabinete podpredsedu vlády Ursíniho. Úkolom Obucha bolo zasieľať Ďurčanskému pokiaľ možno najčastejšie pomocou kurýrov a cez leteckú poštu všetky dôležité zprávy a tajné dokumenty, ktoré mohol Ďurčanský pri svojej činnosti použiť proti ČSR. Ďurčanský zaslal OBUCHOVI presné inštrukcie k tejto práci.

V dôsledku toho OBUCH prikrročil k budovaniu tajnej protištátnej organizácie úzko súvisiacej s činnosťou Ďurčanského v zahraničí. OBUCH v tomto smere vyvíjal veľmi aktívne činnosť a v krátkom čase sa mu podarilo do-
cieliť značných úspechov. Postupne sa zapojil na prof. Čulena v Bratislave, ktorý je bratom známeho Konštantína Čulena, Dr. Jankoviča, ktorý má brata v zahraničí, Dr. Dobrovodského, býv. prezidiálneho šéfa Osídlovacieho úradu v

188

257 196 116

Bratislave, Dr. Žigu, úradníka Povereníctva výživy, Dr. Kosku, úradník Povereníctva výživy, Dr. Rajeca, univ. profesora, Jána Priehradníka, býv. referenta Slovenského rozhlasu, riaditeľa Blažu, zamestnaca Osídľovacieho úradu ako na hlavné osoby tejto skupiny.

Na nespočetných schôdkach, ktoré sa konaly v Bratislave a v Prahe všetky hore spomenuté osoby sa spontanne zapojili na túto činnosť.

OBUCH však hľadal spojenie aj s armádou a všemožne sa usiloval získať niektorých dôstojníkov, ktorí boli ochotní dať sa do služieb Ďurčanského. Prosterdníctvom skupiny v Bratislave nadviazaly sa styky s býv. stotníkom Fickulikom a majr. del. Vaškom, ktorí sa zapojili. Táto okolnosť však je v štádiu vyšetrovania a konkrétna činnosť v sektore vojenskom je ešte nie celkom vyšetrená. Vynorila sa tu však nová osoba a to býv. plk. Taterko, ktorý pripadá do úvahy ako hlavný vojenský spolupracovník.

Nie menej dôležitá okolnosť sa vieže na činnosť redaktora Priehradníka, ktorý do dnešného dňa nebol dopadnutý, a ktorý dľa udania OBUCHA je jednou z veľavýznamných osôb, ktorá mala osobitné spojenie a poverenie od Ďurčanského.

Okrem tohto bolo zistené, že Slovensko bolo navštevované spojkami Ďurčanského a to vo veľkom merítku a ich činnosť medzi iným smeruje k Dr. Bugárovi a Dr. Kempnému poslancom DS, ktoré ich prijímali. Tieto spojky nosily úkoly pre Ďurčanského spolupracovníkov a od týchto nosily zprávy a materiál do zahraničia.

Tieto predbežné poznatky sú potvrdené materiálom nesmiernej zpravodajskej hodnoty, ktorý sa podarilo orgánom štátnej bezpečnosti zbeviť. V tomto materiále sa nachádza osobná korešpondencia OBUCHA s Ďurčanským, Smernice pre ilegálne hnutie, Dekréty pre vedúcich tohoto hnutia, podpísané Ďurčanským, Zápisnice z tajných zasadnutí vlády, zápisnica vo veci Čarnogurského, ktorá bola predložená vláde. Ďalej program Ďurčanského Hnutia národnej obnovy. Dopisy od rôznych emigrantov sústredených okolo Ďurčanského. V týchto dopisoch, ktoré sú celkom posledného dáta sú veľmi cenné poznatky o činnosti Sidora a o jeho pomere k Ďurčanskému.

254

Predbežným v sluchom OBUCHA a všetkých zaistených sa prišlo na okolnosti, ktoré naznačujú, že spojenia s Ďurčanským/Bugár a Kempný/smerujú do vysokých klerikálnych kruhov na Slovensku cez Ústrednú katolícku kanceláriu v Bratislave. Veľmi dôležitá osoba, ktorá by mohla vysvetliť rôzne cenné okolnosti je istá Buzeková, ktorá bola zamestnaná v UKK. Buzeková nebola doposiaľ bezpečnostnými orgánmi dopadnutá.

Ďalšie osoby, ktoré sú zainteresované do tohto prípadu býv. poslanec DS Štaško a Dr. Mikula, náhle z Bratislavy zmizely na neznáme miesto.

Výsluchy zaistených, ktorých je do dnešného dňa 36 prinášajú stále nové a veľmi cenné poznatky, ktoré potvrdzujú, že záležitosť bude mať mimoriadny význam a ohlas vo verejnosti ako aj značný vplyv na politickú situáciu.

OBUCH vo svojich predbežných výsluchoch udal, že má taký dojem, že o jeho spojení s Ďurčanským a ilegálnej činnosti musel vedieť aj sám popredsa vlády Ursíni. Vymenoval rôzne prípady, ktoré bude treba dôkladne prešetriť, nakoľko sa zdejú byť veľmi dôležitými. Obuch veľmi často debatoval s podpredsedom vlády o súčasnej politickej situácii v zahraničí, najmä však o situácii medzi emigrantmi. Tieto debaty sa vyznačovali veľkou otvorenosťou a Obuch v nich tlmočil Ursínyimu všetko čo vedel zo svojich stykov s Ďurčanským. Podpredsa vlády si zrejme musel všimnúť jeho absolútne presných informácií a poznatkov, ktoré mu OBUCH v týchto debatách tlmočil.

Z osôb, ktoré pracovali v Bratislave je mimoriadne dôležitý redaktor Prichradník a Dr. Rajec/obaja zatiaľ unikajú/, ďalej mjr. del. Vaško, ktorý bol zainteresovaný do vojenských vecí.

Vyšetrovanie prebieha úspešne a prináša každým dňom nové a dôležité poznatky. Niektorí zo zaistených sa k svojej činnosti nechcú priznať a tvrdošíjne popierajú ako Dr. Kružliak a Dr. Dobrovodský. Sú však usvedčovaní jednak výpoveďami ostatných ako aj dôkazným materiálom.

22
Prednosta VII. oddelenia
[Signature]